

Pipe, peis/fyring og brannforebygging – råd og tips

Fyring med ved gir kos og varme, men det kan også være brannfarlig. Bruk huskeregelen B.R.A.N.N. for en trygg peissesong.

B.R.A.N.N.

- Brensel. Bruk kun tørr ved og opptenningsmidler. Fuktig og feil brensel øker faren for pipebrann.
- Rask opptenning. Fyr opp med lettantennelig materiale og god lufttilførsel. Det reduserer nedsoting i pipen og hindrer tilbakeslag av røyk.
- Adkomst til pipeløpet er viktig for feiing og inspeksjon. Kravet til adkomst kan variere ut fra takets høyde og vinkel. Kontakt feiervesenet i ditt område hvis du er usikker på hva som gjelder hos deg.
- Nødnummer. 110 er nødnummeret for brann. Du kan slukke brann selv, så lenge det ikke er fare for liv og helse. Men husk at kun brannvesenet skal slukke pipebrann. Det du kan gjøre er å lukke dører og vinduer for å begrense brannutviklingen.
- Nye krav. Hvis du bor i et eldre hus, kan det være nødvendig å gjøre oppgraderinger med tanke på brannsikkerheten. Kontakt fagpersonell hvis du er i tvil eller trenger råd. Sørg for å ha brannvarslere og slukkeutstyr som virker.

Litt bakgrunn

I den kalde årstiden fyrer vi med ved i de tusen hjem. Samtidig øker antallet brannskader som kan knyttes til peiser og vedovner. Under den kalde vinteren 2010/2011 ble det registrert nesten 1 000 slike skadesaker med et kostnadsomfang på mer enn 150 millioner kroner, viser tall fra Finans Norge.

Foruten de materielle skadene, tar husbranner flere menneskeliv hvert eneste år. Det er viktig at du tar hensyn til farene ved vedfyring. Da legger du et godt grunnlag for en trygg og hyggelig peissesong for alle.

Husene på Søndre Rød er ikke bygget med brannskille mellom seksjonene, så en brann kan gi katastrofale konsekvenser for flere seksjoner med fare for tapte liv.

De viktigste brannårsakene viser seg å være brennbare materialer som oppbevares i nærheten av ildstedet, gnister fra peisen og pipebrann.

I tillegg må du huske at aske kan være brannfarlig i flere dager. Den skal oppbevares i en brannsikker beholder til den er helt kald før den kastes.

Loven stiller krav om én brannvarslere per etasje, men det anbefales å ha brannvarsler i alle soverom, på vaskerom og i tilknytning til kjøkken og trappeløp.

Se også til at man har brannslukkingsapparat som er egnet for slukking av alle typer branner. Spesielt er det lurt også å ha et brannteppe.

Pipebrann

Hva er årsaken til pipebrann?

Pipebrann oppstår gjerne i forbindelse med at man fyrer over lengere tid med dårlig trekk og med ved som inneholder for høy fuktighet. Dette gir dårlig forbrenning og sot legger seg som belegg innvendig i pipa.

Når man en dag har god tid og skal kose seg og du fyrer opp med full trekk, så tar det fyr i dette belegget som har bygd seg opp innvendig i pipa. Det kalles pipebrann.

Hvordan oppdager man en pipebrann?

Noen pipebranner er umulige å oppdage, siden de kan være ganske små og ufarlige. Men de litt større pipebrannene kan sees ved at gnister og noen ganger også flammer slår opp av selve skorsteinen. Dette er selvfølgelig lettest å oppdage i mørket. Når man ser gnister og flammer er det et tegn på at brannen har kommet ganske langt, og da er det viktig at man snarest mulig ringe brannvesenet og varsle de som bor i huset samt naboer. Det er ingen grunn til panikk, men la alltid brannvesenet avgjøre om en pipebrann er ufarlig eller ikke.

Hva gjør du hvis en pipebrann oppstår?

Hvis man får en pipebrann i huset sitt, er det første man gjør å varsle brannvesenet på telefon 110. Deretter stenger man lufttilførselen til pipa ved å stenge spjeldet. Lukk også døren til ovnen eller peisen dersom dette er mulig. Ta en tur opp på loftet for å undersøke om det er røyklukt der. Det kan bety at pipa har sprukket, og da er det fare for at det kan begynne å brenne i huset. Gi beskjed til brannvesenet om dette når de kommer. Prøv ikke å slokke en pipebrann selv. Det beste man kan gjøre mens man venter er å sette opp en stige til taket slik at brannvesenet sparer tid.

Hvordan forhindrer man pipebrann?

Tørr ved er alfa og omega. Det er også viktig å ha en ovn som passer til det du skal fyre opp. Det er ikke bra å ha for stor ovn slik at du må stenge for trekken i ovnen av den grunn at det rett og slett blir for varmt i rommet.

Fyll ikke peisen for full, og bruk ikke peisen som forbrenningsovn for papir, papp og lignende.

Se video her hvordan man kan finne ut om veden er tørr nok og hvordan man fyrer i forhold til trekk.
<https://www.youtube.com/watch?v=6Bv3EJ17J5o>

Hvordan fyrer man riktig?

Det er ikke bare-bare å fyre med ved. Man må vite hvordan det skal fyres i de forskjellige ovner og peiser. For eksempel skal det fyres forskjellig i gamle og nye peisovner og åpne, murte peiser.

Les derfor bruksanvisningen hvordan din ovn skal fyres.

Hvordan skal man fyre i en tradisjonell vedovn, for eksempel en liten Jøtul

– De kan man fyre hardt i. Da utnytter man energien i veden, og får den ut i rommet i stedet for å få den i skorsteinen. Men stenger du trekken, blir det tjære både i røykrør og skorstein.

Hvordan skal man fyre i nye peisovner som mange har anskaffet seg?

– I de fleste nye ovner skal man legge veden og fyre på fra toppen. Det har noe med konstruksjonen å gjøre.

Hvordan skal man fyre i eldre peisovner som mange har anskaffet seg?

- I eldre peisovner kan det være at man skal fyre opp fra bunnen, og de tilfellene må man legge veden slik at man får litt luft imellom.

Hvordan skal du fyre i åpne, murte peiser?

– Her skal man reise opp veden. Man kan ikke legge veden for det er ikke stort nok i bunnen. Man reiser veden slik et den heller mot muren for at veden ikke skal falle utover.

Feiing

I tillegg til å feie pipa, er det spesielt viktig å feie peiskappa for der legger det seg mye fet sot, og der kan det faktisk ta fyr. Du bør også ha en dunk eller bøtte med lokk av metall for oppbevaring av aske. Ikke bær sotet ut i bæreposer og plastbøtter. Det kan være glør i dette som tar fyr.

Det kan gå mange dager før glørne er borte. Det kan ta fyr, og da har man lite å hente på forsikring. Sett asken på et trygt sted, ikke ved innganger og rømningsveier.

Kast ikke asken i en pappeske, og bruk heller ikke støvsuger. Glørne kan antennes i ettertid.

Styret i Søndre Rød Huseierforening

28. februar 2017